

ZER: Zona d'Especial Retallada

L'escola rural catalana caldria qualificar-la com a la nostra escola finlandesa. Els seus resultats acadèmics l'avalen. I els resultats socials són encara més espectaculars. Davant la perspectiva d'una mort lenta, un Acord de l'Escola Rural (any 1997) que USTEC•STEs signà com a exemple de compromís amb la veritable qualitat educativa, i on, cal recordar, que el Departament a més d'acordar el nombre d'itinerants també pren el compromís d'incrementar el suport del Serveis Educatius, va revitalitzar el que avui tothom contempla com la joia de la corona. Centenars de municipis petits així ho testimonien, i solen ser les comunitats rurals que consideren l'escola de poble com a patrimoni propi i comú del qual cal enorgullir-se.

Per què de l'èxit de l'escola rural? Una fórmula ben simple. Unes ràtios favorables, una aplicació real de l'atenció a la diversitat, una organització flexible i horitzontal, una implicació profunda de la comunitat educativa, proximitat, i sobretot una concepció artesanal de l'educació.

El Departament d'Educació, a partir del Pacte Nacional d'Educació, signat amb CCOO i UGT, ha fet un gran esforç per deconstruir l'escola rural. Amb la seva òptica productivista, l'ha tractat com un llast econòmic, com un sector molest que acaparava recursos. A més, el seu èxit educatiu esdevenia el principal problema. El creixement del sector, mercè al boca-orella, havia propiciat un creixement considerable en nombre d'alumnat. Si els centres petits, amb atenció personalitzada esdevenien un paradigma de qualitat, volia dir deixar en evidència les aules saturades de la primària, la construcció de macrocentres i la proliferació d'innombrables projectes d'autonomia de discutible autoritat i excés de càrrega burocràtica. Electoralment era més rendible tractar de seduir amb una sisena hora que col·lapsà el sistema i hipotecà uns recursos que encara no arriben a la meitat del 6% que dediquen els estats del nostre entorn. Per pagar la factura del Pacte Nacional, es va començar per fer una lectura restrictiva de la normativa i de l'Acord del 97, segons la qual, en un període d'expansió demogràfica, anaven retallant itinerants.

Aquesta retallada progressiva es va accelerar el curs passat, quan la suposada "racionalització" de plantilles va convertir mitges jornades en terços. Si a això afegim la distància geogràfica, explicariem les dificultats que han tingut moltes ZER per trobar professorat substitut i interí. La supressió de les dotacions de personal per a projectes conjunts d'autonomia van acabar de culminar una dràstica retallada. I això, en centres

petits, amb poc professorat i alumnat, es percep d'una manera més clara que en centres grans.

Enguany, quan la motoserra del Departament ha començat a implicar-se a fons, el desmantellament de l'escola rural ha estat un objectiu prioritari. Amb l'excusa de la crisi, pretén reconvertir professorat itinerant en mitja vacant de docent adscrit a una escola. D'aquesta manera es redueix l'atenció dels especialistes amb l'únic objectiu de retallar despeses. En la mateixa línia, la principal restricció, atesa una normativa vigent que el Departament només compleix quan li convè, o quan s'exerceix pressió des dels ajuntaments, ha estat en els especialistes d'educació especial. Aquesta circumstància, conjuntament amb la retallada entre els Serveis Educatius i els Equips d'Assessorament Pedagògic, tindrà un indubtable impacte negatiu damunt l'esquena dels pobles rurals, i malmetrà,

com sempre, l'atenció a la diversitat més necessària que mai en la societat actual.

A més, els criteris dels desplaçament no són clars ni transparents. La urgència amb què l'Administració tracta aquestes qüestions deixa al professorat, a l'escola i al conjunt de la comunitat educativa en una gran indefensió.

Paradoxalment, l'únic interès perseguit pel conseller Maragall respecte a l'escola rural ha estat estendre la sisena hora als darrers reduïdes que encara resistien, en contra de les comunitats educatives que feia temps que s'hi oposaven perquè atempta contra la veritable qualitat educativa que venien demostrant amb els fets. Una nota curiosa, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu s'ha negat a diferenciar els resultats de la prova de sisè entre les escoles rurals i la globalitat del sistema educatiu, entre els centres que feien sisena hora, i qui des d'una òptica d'artesanat educatiu, s'hi oposaven. És evident que, atès que coneixen els resultats, no volen fer pública una comparació en què l'escola rural expressa diàfanament que és el model a seguir. Un model socialment més just, econòmicament més car, i políticament menys convenient.

USTEC•STEs exigeix :

- Que el Departament rectifiqui i compleixi estrictament l'Acord de l'Escola Rural
- Que els nomenaments d'un terç passin immediatament a mitja dedicació
- Que totes les ZER disposin de la totalitat dels especialistes
- Que no s'apliqui la sisena hora.